

Садржај наставе¹

Упознавање са битним специфичностима стваралаштва везаним у области архитектонског пројектовања, карактеристикама и фазама рада на пројекту, као и овладавање основним методолошким оквирима на које се ослања пројектантски процес, схваћен као размена информација – комуникација међу учесницима.

План рада

Назив предмета: МОДУЛ 20, Курс 20.2. Процес пројектовања
Година студија: 6. семестар основних академских студија, 2008/09
Број кредита: 3 ЕСПБ
Термини одржавања наставе: петак, 14 до 16 час
Термин одржавања испита (предаја и одбрана семинарских радова): накнадно одређује Веће године
Термини одржавања колоквијума: 21.март, 18.април и 23.мај 2009. г.

Назив предмета: ПРОЦЕС ПРОЈЕКТОВАЊА	
Наставник: арх. Борислав Петровић, доцент, арх. Иван Рашковић, доцент	
Сарадници у настави: арх. Милош Комленић, самостални стручни сарадник арх. Душан Стојановић, асистент	
Број кабинета:	239, 249 и 251
Време за консултације са студентима (једном недељно два сата):	накнадно
Телефон:	3218 739, 3218 741, 3218 751
e-mail:	agm-am@eunet.yu

---

¹ *на основу Службеног билтена 71/06 Архитектонског факултета: Студијски програми основних академских студија и дипломских академских студија архитектуре од 31. 05. 2006. и Службеног билтена 72/06 Архитектонског факултета: Статут од 09. 10. 2006.

Циљеви и приступ настави:

Повећавање нивоа сензибилитета у односу на феномен архитектонског простора, као и вишедимензионалних узрочно-последичних релација које он подразумева.

Схватање настајања архитектуре као низа релативних стања, која се сукцесивно надовезују у трагању за једном од могућности организације простора.

Посматрање архитектуре као комуникацијског и социјалног феномена.

Успостављање мреже упоришних тачака преко којих ће бити могуће кретање кроз сферу културе, информације и комуникације, уз неопходну комбинацију приступа, као и избегавање искључивости и ставова који се унапред подразумевају.

Такође и преиспитивање значења појмова око којих се тематика развија, уз избегавање некритичког преузимања конвенција.

Садржај наставе:

Процес пројектовања представља резиме дела теоретске наставе на основним академским студијама.

Материја је подељена у три тематске целине:

Прва се бави онтолошким и гносеолошким питањима, везаним за феномен епохе, као скупа социо-културолошких утицаја. С обзиром на став да не постоје услови за евалуацију стваралаштва који би представљали објективна, универзална и ванвременска мерила, у овој тематској целини отварају се питања која имају за циљ упознавање са битним обележјима културолошко-историјских раздобља, и њиховом утицају на вредновање.

Друга је везана за методолошке приступе и путеве и начине као потенцијалне линије кретања кроз креативне процесе, уз упознавање са могућностима и ограничењима стратегија понашања у пројектантском процесу. Уз упознавање са ранијим искуствима, присутан је и осврт на савремена кретања на овом плану, као и личне ставове истакнутих стваралаца у области архитектуре.

Трећа тематска целина бави се архитектонским стваралаштвом као видом комуникације, посматраном кроз процес преноса, размене и тумачења информација. Ради се најпре о идентификацији самих учесника, као и нивоа на којима се комуникација одвија. Без обзира да ли је у питању перцептивна, синтаксичка, семантичка или симболичка равна, суштина је у релативној самосталности продукта стваралаштва, архитектонског простора, односно поруке, чији смисао увек може бити различито схваћен или интерпретиран.

Метод извођења наставе:

Карактер наставе је усмерен ка суштинским питањима, без сувишних и преопширних елаборација.

Такође, по својој природи настава на овом предмету је интерактивна, што подразумева активно учешће наставника и студената.

Ради се о комбинацији предавања, консултација, колоквијума, израде семинарског рада и његове одбране.

нед	Наслови тематских јединица		
01	20.02.09		циљеви, приступ, тематске целине преиспитивање појмова
02	27.02.09		стваралаштво као феномен, специфичности архитектонског пројектовања
03	06.03.09		структура стваралачког процеса, релације
04	13.03.09		историчност стваралаштва, епохе, развој идеја
05	20.03.08	1. колоквијум	приступ, методолошки концепти, фазе процеса пројектовања
06	27.03.09		прва фаза - асимилација, утицаји, уопштавања, дигресије друга фаза - концепти, нормативни, креативни, рационални, хеуристички приступ
07	03.04.09		нема наставе
08	10.04.09		трећа фаза - опредељења, развој, вредновање - избор, примери, итеративни метод
09	17.04.09	2. колоквијум	архитектура као комуникација, визуелни језик
10	24.04.09		нивои комуникације, перцептивни и синтаксички

11			нема наставе
12	08.05.09		нивои комуникације, семантички и симболички
13	15.05.09		тема, мотив, контекст - дефинисање архитектонске форме, израз, упоредна анализа
14	22.05.09	3. колоквијум	слојевитост естетског дејства архитектонске форме завршне информације
15	29.05.09		избор теме семинарског рада

Обавезна литература:

М. Лојаница, *Процес пројектовања*, свеска 1 и 2, Београд, Скриптарница АФ, 2001.

Препоручена литература:

наведени, као и други релевантни наслови биће делимично коришћени, у зависности од области истраживања и уз консултације са наставником

К.Попер, *Објективно сазнање*, Подгорица, Паидеа, 2002.

М.Вrawn, *Architectural thought – Design process and the expectant eye*, Oxford, 2001

В. van Berkel, С. Bos, *Move*, Amsterdam, Goose Press, 1999

Ж.Делез, *Покретне слике* С.Карловци, З.Стојановић, 1998

Р.Арнхајм, *Уметност и визуелно опажање*, Београд, Универзитет уметности у Београду, 1998

Х.Клоц, *Уметност у XX веку*, Нови Сад, Светови, 1995.

У.Еко, *Култура, информација, комуникација*, Београд, Нолит, 1973

Начин полагања испита (садржај пројекта и семинарског рада):

положени колоквијуми, израда и одбрана семинарског рада

Критеријуми оцењивања:

активност током семестра,

схватање суштине материје предмета,

способност да се примени знање у променљивим околностима

Оцењивање:

У структури укупне оцене студента на предмету предиспитне обавезе – колоквијуми носе укупно 69 поена.

Израда и одбрана семинарског рада вреде 31 поен.

Одбрана се обавља у два термина током којих студент и наставник разговарају о изабраној теми .

Предиспитне обавезе	поена	Завршни испит	поена
активност у току предавања		израда и одбрана семинарског рада	
колоквијуми	3 x 23 = 69	31	100

Услови предаје после заказаног рока:

из статута АФ

Статутарне одговорности и права студената:

из статута АФ